

20.01. 2010

I medfør af § 36, stk. 1 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg herved følgende spørgsmål til Naalakkersuisut.

(Medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit)

Spørgsmål:

1. Hvilke planer har Naalakkersuisut med hensyn til at præcisere og tydeliggøre forordninger samt lovgivning angående handicappedes adgang til arbejdslivet?
2. Hvilke planer har Naalakkersuisut i henseende til at tydeliggøre tiltag som sigter imod at førtidspensionister integreres bedre i samfundet, særligt set i forhold til eksempelvis undervisning, kompetenceudvikling samt muligheder for arbejde?
3. Har Naalakkersuisut intentioner om at drage omsorg for, at FN's konvention af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap, ligeledes sættes i kraft for Grønland?

Begrundelse:

Såfremt ønsket om bedre sundhed for alle og at der er brug for alle i samfundet overordnet set skal lykkes, er det af største nødvendighed at vi skaber de bedste rammer og muligheder for de handicappedes og førtidspensionisternes menneskelige udfoldelsesmuligheder.

Vi må i dag sørgeligt erkende at mulighederne for arbejde, uddannelse og kompetenceudvikling rettet mod de handicappede endnu er utilfredsstillende. Uddannelsesmulighederne for de handicappede er alt for utilstrækkelige og derfor forestår der et stort arbejde for samfundet i at integrere dem mere i samfundslivet, således de får bedre menneskelige udfoldelsesmuligheder.

I en rapport udgivet i april 2009 af det daværende Departement for Familie og Sundhed samt Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke erkendes det, at der er behov for en meget klarere præcisering af de lovgivningsmæssige tilbud som særligt retter sig mod handicappedes muligheder for undervisning, uddannelse og arbejde. I nævnte rapport står der således følgende på side 8: "På trods af de lovgivningsmæssige muligheder oplever mange handicappede og deres familier ofte at stå i en situation, hvor de handicappede enten henvises til en førtidspension eller er afskåret fra undervisning, uddannelse samt arbejde. Dette kan skyldes flere faktorer:

1. **Manglende kendskab til lovgivningen og de muligheder**, der er herigennem
2. Mangel på socialpædagogisk uddannede støttepersoner, fagpersoner samt personer med specialviden
3. **Manglende tilbud til de handicappede fra de enkelte kommuner – ofte på grund af nedprioritering af området**
4. Den store spredning af de forskellige handicappede
5. En generel manglende viden i samfundet om handicappede.”

Siden Landstingsforordningen nr. 7 af 3. november 1994 om hjælp til personer med vidtgående handicap første gang blev ikraftsat, har denne forordning indtil nu undergået 3 ændringer, men disse ændringer er endnu til dato ikke blevet sammenskrevet i én forordning. Derfor er der ikke noget underligt i, at der hos kommunerne og det daglige pædagogiske personale er et manglende kendskab til gældende lovgivning og de muligheder, der er herigennem. Med henblik på bedst mulig service og betjening af samfundets handicappede er der således noget som tyder på, at der skal rettes op herpå med sigte på, at handicappedes muligheder for og adgang til arbejdslivet tydeliggøres i lovgivningen og i forordninger.

I det grønlandske samfund har vi i dag handicappede medborgere samt førtidspensionister, hvilket vi fortsat vil have. Disse medborgere ønsker at bidrage til samfundets drift, omend i begrænset omfang gennem konkret arbejde eller gennem uddannelse. Derfor vil det også være oplagt at arbejde for, at førtidspensionister på sigt sikres mulighed for biindtægter gennem arbejde, udover eksisterende pensionsydelse. Det er hér ønskeligt at høre om hvilke initiativer der er på trapperne.

Herudover mener jeg at Grønland også bør opprioritere ikraftsættelsen af internationale konventioner vedrørende handicappedes rettigheder. FN's Generalforsamling vedtog på sin samling den 13. december 2006 konventionen om rettigheder for personer med handicap. Hverken Naalakkersuisut som Inatsisartut har taget stilling til om Grønland også skal tiltræde nævnte konvention, hvorfor jeg herved skal efterlyse om Naalakkersuisut har til hensigt at arbejde herfor.